

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO STUDIJŲ BAIGIAMŪJŲ DARBŲ, DAKTARO DISERTACIJŲ IR JŲ SANTRAUKŲ ELEKTRONINIŲ DOKUMENTŲ KAUPIMO IR SAUGOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vytauto Didžiojo universiteto studijų baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (toliau – ETD darbų) kaupimo ir saugojimo tvarkos aprašas nustato Vytauto Didžiojo universiteto (toliau – Universitetas) studentų (toliau – Autoriai) ETD darbų kaupimo tikslus, pateikimo ir naudojimo tvarką, pateikimo proceso dalyvių teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Darbams kaupti, surasti, saugoti naudojama Universiteto mokslo valdymo sistemos talpykla (toliau – Talpykla; <https://www.vdu.lt/cris>).

3. Darbų saugojimo Talpykloje tikslai:

3.1. sukaupti Universiteto ETD darbų archyvą;

3.2. gerinti Darbų kokybę, mažinti plagijavimo galimybes rengiant ETD darbus;

3.3. užtikrinti ETD darbų paieškos, pateikimo, prieigos galimybes;

3.4. sudaryti sąlygas nemokamai naudotis prieiga prie ETD darbų, nepažeidžiant autorių teisių;

3.5. skatinti Universiteto atvirosios prieigos prie ETD darbų politiką, dalijimąsi ETD darbais ir jų populiarinimą;

3.6. užtikrinti pastovius ETD darbų adresus, kurie garantuotų internete nuolat veikiančias nuorodas į pateiktus ETD darbus ir ilgalaikį jų saugojimą.

II. BENDRIEJI DARBŲ PATEIKIMO REIKALAVIMAI

4. Į Talpyklą pateikiami visi Universiteto akademinį padalinių ETD darbai, nepažeidžiant Autorių ir kitų turtinių teisių turėtojų teisių.

5. ETD darbai, pateikiami į Talpyklą, turi būti parengti pagal Universiteto akademinį padalinių ETD darbų rengimo metodinius nurodymus, patikrinti dėl plagiato su tekstų sutapties programa, gautas ETD darbo vadovo sutikimas.

6. Į Talpyklą nepateikiami ETD darbai:

6.1. susiję su konfidencialia informacija;

6.2. kuriuos pateikus ir (ar) viešai paskelbus būtų pažeistos Autoriaus ar kitų autorių teisių subjektų teisės;

6.3. kuriuos pateikus ir (ar) viešai paskelbus būtų pažeistos asmens duomenų subjektų teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą.

III. DARBO PATEIKIMAS, PRIEIGOS PRIE ETD, NAUDOJIMO IR SAUGOJIMO SĄLYGOS

7. Iki viešojo gynimo datos likus ne mažiau kaip 10 dienų (daktaro disertacijos ir santraukos – 1 mėnesiui) Autorius pateikia ETD darbą į Talpyklą pagal *ETD darbo pateikimo instrukciją* (1 priedas).

8. Pagrindiniai ETD darbo pateikimo etapai:

8.1. Autoriaus registracija ir prisijungimas prie Talpyklos;

8.2. metaduomenų¹ apie Autorių, darbo vadovą, antraštę, 3–5 reikšminių žodžių, santraukų lietuvių ir anglų kalbomis pateikimas;

8.3. prieigos prie ETD darbo sąlygų nurodymas (10 punktas);

8.4. Darbo failo pateikimas (pagrindinis ETD darbo failas turi būti pateiktas PDF forma. Autoriui pageidaujant, ETD darbas kaip priedas gali būti pateiktas ir kitais formatais);

8.5. licencinės sutarties patvirtinimas el. būdu Talpykloje.

9. ETD darbo metaduomenys yra Universiteto nuosavybė.

10. Prieigos prie ETD darbo sąlygos gali būti:

10.1. ETD darbas laisvai prieinamas internete;

10.2. ETD darbas prieinamas tik Universiteto intranete;

10.3. ETD darbas viešai neprieinamas.

11. Maksimali galima ETD darbo embargo² laikotarpio trukmė, pasirinkus 10.2 ar 10.3 prieigos sąlygas – 5 metai (60 mėnesių). Nepratęsus ETD darbo prieigos sąlygų, jos automatiškai keičiamos į nurodytas 10.1. punkte – ETD darbas tampa laisvai prieinamas internete.

12. Darbo prieigos sąlygas nustato Autorius, atsižvelgdamas į viešojo gynimo komisijos arba tarybos, ETD darbo vadovo nuomonę.

13. Pateiktas ir apgintas ETD darbas tampa prieinamas Autoriaus patvirtintomis prieigos sąlygomis (10 punktas).

14. ETD darbą galima naudoti tik mokslo, studijų ir savišvietos tikslais.

15. Talpykloje ETD darbai saugomi neterminuotai.

16. ETD darbo viešojo gynimo komisijos, tarybos, Studijų, Mokslo ir inovacijų departamentų pareiga – uždrausti skelbti ETD darbą Talpykloje, jei išaiškėja plagijavimo atveju.

17. Pastebėtas metaduomenų klaidas ar netikslumus atsakingas Bibliotekos darbuotojas gali ištaisyti pats; pastebėjęs netikslumų pateiktame ETD darbe, jis gali kreiptis į Autorių dėl papildomos informacijos ar duomenų koregavimo.

18. Gavus pranešimą apie trečiųjų asmenų teisių pažeidimus, susijusius su pateiktu ETD darbu ir (ar) jo skelbimu, laikinai apribojama prieiga prie ETD darbo, kad būtų sustabdytas tikėtinas pažeidimas. Jei priimamas sprendimas nepanaikinti viešosios prieigos, ETD darbo prieigos apribojimai pašalinami.

¹ Metaduomenys – duomenys apie ETD darbą (autorius, antraštė, reikšminiai žodžiai ir kt.).

² Embargo – Autoriaus nustatytas laikinas viešos prieigos prie ETD darbo draudimas (jei pasirinkti 11.2 ir 11.3 punktai).

IV. DARBŲ PATEIKIMO IR SAUGOJIMO PROCESĖ DALYVAUJANČIŲJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

19. Akademių padalinių ar Studijų departamento bei Mokslo ir inovacijų departamento atsakingi darbuotojai prieš ETD darbų gynimą pateikia Bibliotekos atsakingiems darbuotojams studentų, besiruošiančių gintis ETD darbus, bei gynimo komisijų narių (jei jiems reikalinga prieiga prie neapginto darbo) sąrašus. Bibliotekos atsakingi darbuotojai nuolat teikia informaciją akademių padalinių atsakingiems darbuotojams apie į Talpyklą pateiktus ETD darbus ir gynimo komisijos prisijungimo prie ETD darbų nuorodas Talpykloje (jei reikia).

20. Akademiniai padaliniai atsakingi už visų akademinio padalinio ETD darbų (išskyrus paminėtus 6 punkte) pateikimą ir sukaupimą Talpykloje, bibliotekos darbuotojai – už savalaikį informavimą apie ETD darbų pateikimą ir Talpyklos nuorodas.

21. Bibliotekos darbuotojai, koordinuojantys ETD darbų pateikimo procesą, taip pat atsako už ETD darbo metaduomenų teisingumą bei failų atitiktį reikalavimams, techninį jų tvarkingumą.

22. Bibliotekos informacinių sistemų grupės ETD darbų administratorius, atsakingas už sistemos funkcionavimą, taip pat Talpyklos naudotojų veiklų koordinavimą; atlieka reikalingus nustatymus, pagal gautus akademių padalinių, Studijų departamento ar Mokslo ir inovacijų departamento nurodymus šalina ETD darbus iš viešosios prieigos ar iš Talpyklos.

23. Valdymo ir investicijų departamento Informacinių technologijų centro administratorius atsako už Talpyklos techninės ir programinės įrangos palaikymą, atnaujinimą, ilgalaikį duomenų ir ETD darbų išsaugojimą.

24. Visi ETD darbų pateikimo procese dalyvaujantys asmenys turi teisę gauti informaciją ir konsultacijas, reikalingas vykdomai veiklai, iš akademių padalinių, kitų padalinių ir darbuotojų pagal jų kompetencijas.

25. Visi ETD darbų pateikimo administravimo procese dalyvaujantys asmenys turi būti susipažinę su Universiteto asmens duomenų apsaugos taisyklėmis ir įsipareigoję jų laikytis.

26. Autorius:

26.1. garantuoja, kad pateiktas ETD darbas yra autorinis darbas, nepažeidžiantis kitų asmenų autorių teisių ir tiesiogiai ar netiesiogiai kitų autorių kūrinius panaudojęs būdais, kuriems pagal Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą nereikalingas išankstinis autoriaus ar kito autorių ar gretutinių teisių subjekto sutikimas arba yra gautas panaudoto kūrinio autorių ar gretutinių teisių subjekto sutikimas dėl panaudojimo;

26.2. garantuoja, kad pateiktame ETD darbe nėra neskelbtinos informacijos arba informacijos, kuriai būtų taikomi teisės aktuose numatyti skelbimo apribojimai;

26.3. garantuoja, kad ETD darbo tekstas parengtas taisyklinga kalba ir atitinka jam keliamus stiliaus reikalavimus;

26.4. garantuoja, kad pateiktame ETD darbe nepažeistos kitų asmenų autorinės teisės, nepateikta neskelbtina informacija arba informacija, kuriai turi būti taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyti skelbimo apribojimai;

26.5. turi galimybę pasibaigus prieigos prie ETD darbo embargo laikotarpiui (10.2 ir 10.3 punktai) kreiptis (per mėnesį) dėl prieigos prie ETD darbo sąlygų pratęsimo ar pakeitimo. Nepratęsus ETD darbo prieigos sąlygų, jos automatiškai keičiamos į nurodytas 10.1. punkte – ETD darbas tampa laisvai prieinamas internete.

27. Universitetas:

- 27.1. įsipareigoja saugoti į Talpyklą pateiktą ETD darbą ir užtikrinti Autoriaus neturtinių teisių – autorystės teisės, teisės į autoriaus vardą ir ETD darbo neliečiamybę – apsaugą;
- 27.2. įsipareigoja užtikrinti prieigą prie Talpykloje saugomo ETD darbo pagal Autoriaus 10 punkte nustatytas prieigos sąlygas;
- 27.3. turi teisę skleisti ETD darbo metaduomenis (ar (ir) Darbą) per išorines sistemas (pvz., *Google Scholar*, Lietuvos akademinę elektroninę biblioteką (eLABa), CORE ir kt.), laikydamasis 10 punkte nustatytų prieigos sąlygų;
- 27.4. turi teisę, gavęs pranešimą dėl autorių ar gretutinių teisių subjektų teisių ir teisėtų interesų pažeidimo, nedelsdamas, nederindamas su Autoriumi, sustabdyti bet kokio lygio viešą prieigą prie ETD darbo, o nustačius, kad pranešime pateikta informacija atitinka tikrovę, priimti sprendimą pašalinti ETD darbą iš Talpyklos.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Autoriai privalo atlyginti Universiteto patirtus nuostolius, patirtus dėl šio aprašo nesilaikymo.
29. Šis aprašas, jo pakeitimai ir (ar) papildymai tvirtinami Universiteto rektoriaus įsakymu.